

[nyheter om eu]

Välfärdsmassaker väntar i Frankrike

Inför det franska presidentvalets andra omgång står striden mellan socialistpartiets Francois Hollande och de konservativas Nicolas Sarkozy. Francois Hollande har under valrörelsen gjort utspel om att riva upp Merkozypakten, dvs. EU:s finanspakt om skärpta budgetkrav. Vi har hört det förut. Våren 1997 utlyste Frankrikes president Jacques Chirac ett nyval i hopp om en starkt konservativ majoritet. Det blev fiasko, vänstern vann en storseger och socialisterna bildade regering med kommunisterna och de gröna.

I valrörelsen lovade socialisternas ledare Lionel Jospin att riva upp EU:s stabilitetspaket som skulle föreviga Maastrichtfördragets så kallade konvergenskriterier om maximalt tre procent budgetunderskott och 60 procent av BNP i statsskuld. Chiracs gaullistparti försökte hänga på med liknande utspel.

Efter valet hotade den nye premiärministern Lionel Jospin att stoppa införandet av euron tills de fick igenom sina krav. Men när det avgörande toppmötesdagen kom i Amsterdam i juni 1997 backade Jospin eftersom Tysklands finansminister Theo Waigel var orubblig. Tidtabellen för euron ändrades inte och stabilitetspakten stod fast. För att rädda ansiktet på den franska regeringen döptes pakten om till stabilitets- och tillväxtpakten och ett "sysselsättningstoppmöte" utlovades. Francois Hollande försöker nu göra om

samma trick. Han säger sig inte acceptera den rådande uppfattningen bland EU:s makthavare att mer åtstramningar är lösningen på EU:s problem. I stället vill han, enligt Aftonbladets ledarredaktion, "driva en mer traditionell vänsterpolitik för jobb och tillväxt med stimulanspolitik och arbeten i offentliga sektorn". Men under valrörelsen har Hollande blivit allt mjukigare. En del av förklaringen kan sökas i att dagens tyska statsledning är lika oresonlig som sin föregångare. Hollande har redan tonat ned att finanspakten ska rivas upp och talar nu om huruvida den måste kompletteras med "tillväxtpolitik". Om Hollande vinner presidentvalets andra omgång den 6 maj är det möjligt att Merkozypakten, som formellt heter "Fördrag om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen", kommer att ges ett ännu krångligare namn utan att man ändrar en mening i själva fördragstexten.

I övriga EU vet man vid det här laget att franska politiker, oberoende av partifärg, har en helt egen syn på Europa. Frankrike vill ha ett EU som styrs av stormakternas regeringar och där centralbanken och övriga institutioner följer deras påbud. Det som oroar Tyskland och andra euroländer mest är vad som händer i Frankrike efter valet. Efter fem år med Sarkozy är statskulden 90 procent av BNP – hisnande 1.717 miljarder euro – och den växer. Frankrike har flera stora lån som akut måste omförhandlas. Kreditvärderingsinstituten hotar att

sänka landets betyg igen med dyrare räntor som följd. Arbetslösheten är tio procent, en fördubbling från fem procent när Sarkozy tillträdde. Både Sarkozy och Hollande har lovat att inom några år balansera statsbudgeten. Att det innebär en välfärds-massaker som ställer det mesta i skugga talar de tyst om.

Gösta Torstensson

Folkomrösta om EU vart tionde år

Världen förändras ständigt och även EU. Sedan vi gick med i EU har mycket hänt. Just nu så är unionen gammal och förlegad. Det är också en stor risk att vara med i EU.

Nu är det återigen dags att folkomrösta om EU och EMU. Det borde vi göra vart tionde år. Det kan hända saker som gör att vi måste gå ur EU. Vi kan folkomrösta i valet 2014.

Tony Gustavsson

EU ratar skattehöjningar på diesel

EU-parlamentet röstade den 19 april ned ett förslag som skulle ha lett till betydande skattehöjningar på diesel. Parlamentet röstade 374 för och 217 emot [73 avstod] i en icke-bindande rekommendation till ministerrådet, som måste besluta med enhällighet i skattefrågor.

Kommissionen föreslog den 13 april i fjol en harmonisering av energibeskattningen i EU genom en koldioxidskatt och en skatt efter produktens energiförbrukning. De två komponenterna ska vägas samman för en total skattesats.

Skattekommissionär Algirdas Semeta beklagade att parlamentet förkastade harmoniseringen av beskattningen av drivmedel.

"Effekten på dieselpriserna har överdrivits. Redan idag beskattar en majoritet av medlemsländerna diesel högre än miniminivån i vårt förslag", sade han. Men EU-parlamentets omröstning har ingen praktisk betydelse eftersom beslutet enbart är en åsiktsförklaring.

Sverige och Finland allt närmare Nato

I ett tal under statsbesöket i Stockholm beskrev Finlands president Sauli Niinistö Finlands och Sveriges relation till försvarsalliansen Nato som "så nära som det är möjligt utan ett fullt medlemskap". Han betonade också att det ligger i de båda ländernas intresse att "gå han i hand" när det gäller säkerhetspolitik och att det är "otänkbart" att gå skilda vägar. Synen på säkerhet är identisk, menade Sauli Niinistö.

Ungern backar för EU-krav på lagändring

Premiärminister Viktor Orbán backar nu ett par steg för EU:s krav på ändringar i Ungerns kontroversiella grundlag. I samband med ett besök i Bryssel meddelade Orbán att regeringen snabbt kommer att ändra i centralbankens regler så att den bli mer oberoende.

EU-ländernas beslut att dra in regionalstöd på 495 miljoner euro för Ungern i kombination med att EU-

kommissionen, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden vägrade bevilja Ungern lån, fick den ungerska regeringen att ompröva en del av ändringarna i grundlagen. Orbán meddelade också att regeringen kommer att höja skatterna och skärpa ner i budgeten för att uppfylla budgetkraven för första gången sedan landet blev EU-medlem.

Riksbanken agerar egenmäktigt

I Anders Borgs vårbudget antog finansministern att Riksbanken skulle sänka reporäntan kraftigt, till en procent. Detta antagande är ett av skälen till att regeringen inte kom med några nya förslag i budgeten – man litade på att penningpolitik skulle stimulera jobben och ekonomin. Nu blev det inte så. Riksbanken gjorde ingenting. Och dessutom sade riksbankschefen att inga fler räntesänkningar är att vänta under året. Till följd av medlemskapet har riksbanken gjorts självständig i förhållande till den folkvalda riksdagen och har som enda mål att inflationen ska vara under två procent. Sysselsättningen har blivit en restport snarare än ett mål i sig.

Holländsk nyval väntas i höst

Hollands avgående premiärminister Mark Rutte förväntar sig att nyval hålls den 12 september. Rutte har tidigare lämnat in sin avskedsansökan sedan budgetförhandlingarna mellan de två borgerliga regeringspartierna och deras stödparti, Geert Wilders främlingsfientliga PVV, sprack den 21 april. Siktet har varit inställt på ett svängremspaket för att Holland ska klara EU:s budgetkrav och dessutom slippa hotande sänkningar av kreditbetyget som skulle göra statens upplåning dyrare.

Historisk framgång för Nationella fronten i Frankrike

6,4 miljoner fransmän röstade på högerpopulisten Marine Le Pen i det franska presidentvalets första omgång den 22 april. Det motsvarar 18 procent av de röstande och gav Marine Le Pen

en tredje plats bland de franska presidentkandidaterna efter Socialistpartiets Francois Hollande och den sittande högerpresidenten Nicolas Sarkozy.

Aldrig förr har den högerpopulistiska, ofta öppet rasistiska Nationella fronten, samlat så många väljare bakom sig. Inte ens när Marine Le Pens pappa, Jean-Marie Le Pen, gick till andra omgången i presidentvalet 2002. Marine Le Pen har i dag nästan en miljon fler väljare än vad Jean-Marie Le Pen hade då.

– Det här är bara början! Låt oss fortsätta kampen, sade en segerrusig Marine Le Pen när valresultatet stod klart.

Italiens statskuld väntas stiga

Kostnaderna för att finansiera Italiens statsskuld väntas stiga från 5,3 procent av BNP 2012 till 5,4 procent 2013 och ytterligare till 5,6 procent 2014. Det framgår av finansdepartementets treåriga ekonomiska program, rapporterar Bloomberg News. Italiens statsskuld, inklusive bidragen till Greklands "räddningspaket", väntas uppgå till 123,4 procent av BNP i år. Arbetslösheten väntas bli 9,3 procent.

Euroländerna kan inte devalvera

De perifera euroländerna kan inte devalvera valutan trots att en nedgång i euron skulle gynna dessa ekonomier. Valutor ska ses som relativa priser, det säger analytiker på finansbolaget JP Morgan till Financial Times. Och läget i USA, Storbritannien och Japan anses vara minst lika dåligt som i eurozonen. Alla dessa fyra ekonomiers valutor har rasat i jämförelse med de mindre G10-länderna som är i klart bättre form. Särskilt i jämförelse med Kanadas, Norges, Schweiz och Australiens valutor.

JP Morgan menar att eurokrisen är en valutakris och de andra problemen som råder är en konsekvens av att bland annat de perifera euroländerna inte kan devalvera sin valuta. Det kan USA, Japan och Storbritannien. Sverige som har en flytande växelkurs i förhållande till andra valutor, typ euron.